

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

3227

Vragen van het lid **Koşer Kaya** (D66) aan de ministers van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties over *arbeidsongeschikten die een politiek ambt bekleden*. (Ingezonden 26 juni 2009)

- 1
Hoe beoordeelt u het feit dat de WAO-uitkering van arbeidsongeschikten die een politiek ambt bekleden wordt gekort of ingetrokken vanwege de aan dit ambt verbonden vergoedingen?
- 2
Welke wettelijke bepalingen zijn hierop van toepassing?
- 3
Hoe en door wie wordt de hoogte van het kortingsbedrag bepaald?
- 4
Bent u van mening dat arbeidsongeschikten door de korting op de WAO-uitkering bemoeilijkt worden in het uitoefenen van hun passief kiesrecht?
- 5
Op welke wijze is er met deze groep rekening gehouden in de wet?
- 6
Wat is de regelgeving in de WIA in deze?

Antwoord

Antwoord van minister **Donner** (Sociale Zaken en Werkgelegenheid), mede namens de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (ontvangen 13 juli 2009)

- 1
Voor de toepassing van de sociale verzekeringen zoals de WAO worden de werkzaamheden als politieke ambtsdrager aangemerkt als arbeid en de vergoeding hiervoor als inkomsten uit arbeid. Er wordt op dezelfde wijze rekening mee gehouden als met inkomsten uit andersoortige arbeid. De eventuele onkostenvergoeding die betrokkene ontvangt, blijft buiten beschouwing. Dit geldt voor iedereen die inkomen naast een uitkering geniet, dus ook voor politieke ambtsdragers. Gelet op dit algemene karakter vinden wij dit een te rechtvaardigen regeling. Het zou een ongelijke situatie ten opzichte van andere uitkeringsgerechtigden opleveren als de uitkeringen van politieke ambtsdragers niet zouden worden verrekend vanwege hun inkomsten.
- 2
In dit geval zijn het Schattingsbesluit (waarin wordt geregeld hoe de resterende verdien capaciteit wordt vastgesteld), artikel 21 WAO (waarin wordt geregeld hoe de hoogte van de uitkering wordt vastgesteld) en artikel 44 WAO (anticumulatieregeling) van

belang. Uit deze bepalingen blijkt dat inkomenswijzigingen alleen invloed kunnen hebben op de hoogte van de WAO-uitkering als daardoor de resterende verdien capaciteit toeneemt en het arbeidsongeschiktheidspercentage zover daalt dat de betrokkene in een lagere arbeidsongeschiktheidsklasse wordt ingedeeld. Dit kan als volgt worden toegelicht. Als een arbeidsongeschikte gaat werken en daarmee een inkomen verdient dat lager is dan zijn resterende verdien capaciteit, dan heeft dat inkomen geen gevolgen voor de hoogte van zijn arbeidsongeschiktheidsuitkering. Deze blijft gelijk. Als een arbeidsongeschikte meer gaat verdienen dan zijn resterende verdien capaciteit, dan dient in beginsel zijn arbeidsongeschiktheidspercentage te worden verlaagd (zie artikel 9, onderdeel h, Schattingsbesluit). In artikel 44 WAO is echter geregeld dat dit percentage formeel niet wordt verlaagd gedurende de eerste vijf jaar van werken. Hetzelfde artikel bepaalt dat bij de bepaling van de hoogte van de uitkering wordt gedaan alsof het arbeidsongeschiktheidspercentage wel zou zijn verlaagd. Dit betekent echter niet zonder meer dat het inkomen leidt tot een verlaging of intrekking van de uitkering. Dat is pas het geval als de betrokkene door dat inkomen in een lagere

arbeidsongeschiktheidsklasse wordt ingedeeld (zie artikel 21 WAO). Het voorgaande wordt met het volgende voorbeeld geïllustreerd. Stel dat een arbeidsongeschikte een dagloon¹ en een maatmaninkomen² per dag heeft van € 100, terwijl zijn resterende verdien capaciteit € 40 per dag is. Zijn mate van arbeidsongeschiktheid is dus 60%. Op grond daarvan ontvangt hij een uitkering van 42% van € 100, dat is € 42 per dag. Vervolgens vindt hij een baan waarin hij € 50 per dag verdient. Omdat zijn feitelijke inkomen hoger is dan zijn resterende verdien capaciteit, zou zijn mate van arbeidsongeschiktheid moeten worden verlaagd naar 50%. Formeel gebeurt dat niet maar zijn uitkering wordt wel berekend op basis van dat percentage. In dit geval betekent dat zijn uitkering wordt verlaagd naar 35% van € 100, dus € 35 per dag. Uit dit voorbeeld blijkt overigens dat het totale inkomen van de betrokkene, ondanks de uitkeringsverlaging, is toegenomen van € 82 naar € 85 per dag.

3

De WAO wordt uitgevoerd door het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen (UWV). Het UWV is dan ook het bestuursorgaan dat vaststelt hoe hoog de inkomsten uit arbeid zijn en of dit tot een aanpassing van de uitkering moet leiden. Om de hoogte van deze vergoeding vast te stellen, gaat het UWV uit van de inkomensspecificatie van betrokkene zelf.

4 en 5

Naar onze mening wordt door voornoemde regeling het uitoefenen van het passief kiesrecht niet bemoeilijkt voor arbeidsongeschikten. Daar voegen wij het volgende aan toe. In de aangenomen motie Slob (Kamerstukken II, 2004–2005, 29 800 VII, nr. 21) is aangegeven dat provinciale staten en gemeenteraden een brede afspiegeling van de bevolking dienen te vormen. Om deze reden is het gewenst dat drempels om lid te worden of te blijven van de provinciale staten en gemeenteraad worden weggenomen. Op grond van deze motie zijn de rechtspositiebesluiten voor staten- en raadsleden aangepast. Artikel 11, derde lid van het Rechtspositiebesluit staten- en commissieleden en artikel

12, derde lid van het Rechtspositiebesluit raads- en commissieleden voorzien in de mogelijkheid voor de raad respectievelijk de staten om, indien wenselijk, bij verordening een lagere vergoeding voor de werkzaamheden toe te kennen, om te voorkomen dat de anticumulatieregeling zou leiden tot een verlaging van de arbeidsongeschiktheidsuitkering van een lid van de staten of de raad. Op deze wijze ondervindt het desbetreffende statenlid of raadslid voordeel noch nadeel in de hoogte van zijn WAO-uitkering ten gevolge van de inkomsten als raads- of statenlid.

6

Ook in de Wet WIA worden de werkzaamheden als politieke ambtsdrager aangemerkt als arbeid en de vergoeding hiervoor als inkomsten uit arbeid. Een belangrijk uitgangspunt in de Wet WIA is dat werk lonend moet zijn. De uitkeringsstructuur in de Wet WIA is daarom zo vorm gegeven dat het totale inkomen toeneemt als iemand inkomsten uit arbeid gaat verwerven of als die inkomsten toenemen. Tijdens de loongerelateerde WGA-uitkering wordt 70% (de eerste twee maanden van de loongerelateerde WGA-uitkering: 75%) van de inkomsten die iemand naast de uitkering heeft verrekend met de WGA-uitkering. Na afloop van de loongerelateerde uitkering ontvangt de politieke ambtsdrager een loonaanvullingsuitkering of vervolguutkering. Indien de vergoeding minder bedraagt dan de restverdien capaciteit (dit is het bedrag dat hij volgens het UWV nog kan verdienen) wordt de vergoeding niet verrekend met de uitkering. Als de vergoeding meer dan zijn restverdien capaciteit bedraagt, wordt 70% van de inkomsten verrekend met de uitkering. Met andere woorden de Wet WIA regelt dat de politieke ambtsdrager tenminste 30% van de vergoeding behoudt.

¹ Het laatste loon dat iemand gemiddeld per werkdag verdiende voordat hij ziek werd.

² Het laatste loon dat de werknemer verdiende voordat hij ziek werd.